

REDACTIONEEL GEDEELTE

ZELFKRITIEK

„The dental profession has established and prolonged the reign of beauty. It has added to the charm of social intercourse. It has lent perfection to the strains of eloquence, and has taken from old age its most unwelcome feature.”

Oliver Wendell Holmes.

Wij hebben er bij een vorige gelegenheid op gewezen, dat het perspectief voor den jongen Nederlandschen tandarts van heden een heel ander beeld geeft dan dit een aantal jaren geleden het geval was, en dat te vreezen staat dat een niet onbelangrijk aantal een zwaren strijd om het bestaan zal hebben te voeren.

Intusschen zullen er zijn, nu en later, die ondanks alle moeilijkheden hun weg weten te vinden en slagen zullen.

En de vraag zal dan bij velen opkomen, waarom hij wel en ik niet? Degenen die op deze vraag een antwoord weten te vinden, en dat antwoord zelf eerlijk onder de oogen durven zien, maken een goede kans om alsnog te kunnen behoren tot hen die slagen zullen.

Want zij beoefenen de benijdbare deugd van zelfkritiek en zelfinzicht. Gemakkelijk is die niet en vooral niet wanneer zij wordt benut tot een onderzoek van eventueele fouten die fnuikend kunnen zijn of worden voor eigen carrière.

Dit onderzoek is thans gemakkelijker geworden door het verschijnen van een boek dat zich met deze vragen bezig houdt.

Het is het levenswerk van *Dr. C. Edmund Kells* uit New Orleans, getiteld „*The Dentist's Own Book*”.

Voor degenen die in de Amerikaansche Tandheekkundige literatuur thuis zijn, is collega *Kells* geen vreemde. En de wetenschap dat hij in een boek ging vertellen over zijn 45-jarige praktijkervaring zal vermoedelijk voor hen aanleiding geweest zijn, zich dit werk aan te schaffen.

Er zijn er echter ook die den naam van den schrijver nimmer gehoord zullen hebben. En juist voor hen is dit boek nuttiger dan voor wie ook, want zij in de éérste plaats zullen daarvan kunnen leeren.

Het is geen gewoonte om vanaf deze plaats boeken aan te bevelen, maar voor dit bijzondere boek mogen bijzondere gewoonten gelden en dat het inderdaad een bijzonder boek is, zullen weinigen ontkennen die het hebben gelezen of zelfs maar doorgekeken.

Het citaat van *Oliver Wendell Holmes* hierboven weergegeven besluit de introductie, met alleen dit woord van den schrijver: „Dentistry having done so much for mankind, should not any man be proud of being a dentist?”

En die trots op — en dat enthousiasme vóór — zijn beroep voelt men op iedere bladzijde U tegemoet komen, het bepaalt zijn handelingen, zijn vreugde en zijn leed, zijn waardeering en zijn afkeuring.

In ons land wordt aan de Hoogescholen slechts zelden den studenten gewezen op de practische moeilijkheden van hun aanstaand beroep, en de tandheekkunde maakt op dien regel geen uitzondering; het gevolg is, dat de pas afgestudeerde de praktijk ingaat met een bepaalde dosis kennis en dat hij naast de fouten die hij altijd zal moeten maken door zijn jeugd en zijn gebrek aan ervaring, er nog een heele reeks bij maakt die te voorkomen zouden geweest zijn, wanneer ook deze zijde van het beroep bij de opleiding voldoende onder het oog zou zijn gezien.

Het ergste is, dat dit soort fouten dikwijls het moeilijkste te herstellen is. De plaats van vestiging, keuze van een

huis, inrichting etc. zijn stappen die niet gemakkelijk weer ongedaan worden gemaakt.

En de fouten die de consequenties zijn van een minder gelukkige installatie, benevens eventueele verkeerde gewoonten, eenmaal toegepast en een tijdlang volgehouden, leert men o zoo moeilijk weer af, al was het alleen omdat de aangeboren traagheid daartoe een beletsel vormt.

Het overzien nu van alle factoren, die invloed kunnen hebben op den gang van een praktijk is slechts weinigen gegeven, nog veel minder daar een weloverwogen oordeel over te hebben.

Het werk van *Kells* verschaft thans een ieder die mogelijkheid. Degenen die voor deze dingen belangstelling hebben en de gelegenheid hebben gehad om in binnen- en buitenland anderen te zien werken in eigen omgeving, zullen als fijnproevers kunnen genieten van vele kleine en fijne trekjes die zij zullen tegenkomen en herkennen.

Zij zullen het in meerdere opzichten met den schrijver niet eens zijn, temeer omdat voor Europa niet alles opgaat, wat voor de nieuwe wereld geldt. Maar geen van hen zal dit boek weer neerleggen zonder dat hij op een of ander punt een nieuwe kijk gekregen heeft of zijn oordeel hier of daar heeft gewijzigd.

Vooraf echter zij, die aan de hier behandelde stof te weinig aandacht hebben gewijd bij den aanvang der praxis en thans inzien dat dit een fout was, zullen kunnen profiteren van de wenken en goed overdachte inzichten van dezen tandarts, die niet alleen een goed vakman, maar ook een goed mensch is. En dit laatste zal tot zijn eigen succes niet minder hebben bijgedragen dan het eerste.

Wanneer ten slotte de jongeren en de jongsten dit werk ter hand nemen, laten zij dan vooral bedenken dat zij niet vinden een aantal machtsspreuken, die zonder meer behooren te worden aanvaard, maar wel goede raad, die gefoetst moet worden aan eigen omstandigheden en voorál, aan eigen willen en eigen kunnen.

Quod licet Jovi, non licet Bovi! Niet iedereen is Jupiter en in hoeverre en waarin men van den Olympischen God verschilt, zal een ieder zelf pijnlijk nauwkeurig moeten nagaan, wil hij baat vinden bij den raad van anderen.

Wapent men zich met een zoo groot mogelijken voorraad zelfkritiek, dan kan de aandachtige bestudeering van *dát* deel van de praxis, dat aan de Universiteit *niet* onderwezen wordt, in de toekomst behoeden voor heel veel fouten die zich — bij het steeds grooter worden der moeilijkheden — steeds zwaarder zullen wreken!

N.